

Bronnen- en tabellenboek Arbeidsmarkttrapportage 2021

Instroom vanuit onderwijs

Januari 2022

Inhoud

BronnenVI
Onderzoek uitgevoerd en of begeleid door STL	VI
Onderzoek, analyses en registraties door derden	VIII
Tabellen Instroom in de sector vanuit het onderwijs	1
Landelijke ontwikkeling aantal deelnemers mbo (BBL en BOL)	5
Voortijdig schoolverlaten	7
Opbrengsten van BBL-opleidingen.	10
BBL-leerlingen gedetacheerd door STL	12

Index van figuren

Tabellen Instroom in de sector vanuit het onderwijs

Instroom in de sector uit het onderwijs 2020. Naar vooropleiding vo, mbo, hbo en wo.....	1
Aantal deelnemers chauffeur wegvervoer, manager transport en logistiek en planner (mbo-opleidingen goederenvervoer over de weg)	1
Aantal deelnemers logistiek medewerker/supervisor/teamleider (mbo logistiek over land)	2
Vooropleiding eerstejaarsdeelnemers mbo chauffeur wegvervoer	2
Vooropleiding eerstejaarsdeelnemers mbo logistiek medewerker.....	3
Instroom in eerstejaars mbo chauffeur wegvervoer naar vmbo-profiel	3
Instroom in eerstejaars mbo goederenvervoer over de weg naar vmbo-profiel.....	4
Prognose aantal deelnemers mbo goederenvervoer over de weg	4
Prognose aantal deelnemers MBO logistiek	5

Landelijke ontwikkeling aantal deelnemers mbo (BBL en BOL)

(Verwachte) ontwikkeling aantal deelnemers mbo (BBL en BOL)	5
Aantal deelnemers BBL-techniek	6

Voortijdig schoolverlaten

Aandeel voortijdig schoolverlaters transport- en logistiek onderwijs.....	7
Belangrijkste reden voor voortijdige uitval (volgens uitgevallen jongeren zelf), per opleidingsniveau	8
Bedrijven in de sector transport en logistiek met BBL-leerlingen in dienst.....	8
Bedrijven met BBL-leerlingen in dienst naar deelmarkt.....	9
Praktijkopleiders in het bedrijf: Zijn er naast de praktijkopleider nog andere werknemers in uw bedrijf die de BBL-leerlingen begeleiden?	9
Stellingen: Hebben praktijkopleider voldoende kennis, vaardigheden en tijd voor begeleiding?.....	10

Opbrengsten van BBL-opleidingen

Oordeel BBL-schoolverlaters met diploma over opleiding en functie één jaar na afstuderen (2018).....	10
Redenen werkgevers in sector transport en logistiek voor opleiden van BBL'ers in bedrijf	11
U heeft BBL'ers in uw vestiging. Zouden deze leerlingen na de leerwerkperiode zo aan de slag kunnen in uw vestiging?	11

BBL-leerlingen gedetacheerd door STL

Aantal BBL-leerlingen gedetacheerd door STL	12
Aandeel schoolverlaters (met en zonder diploma) door STL gedetacheerd in BBL-opleidingen..	12
Arbeidsmarktpositie gediplomeerde BBL-leerlingen transport en logistiek (x-aantal jaar na slagen opleiding, in schooljaren 2013-2014 t/m 2019-2020).....	13
Arbeidsmarktpositie gediplomeerde BBL-leerlingen chauffeur wegvervoer naar sectoren (x-aantal jaar na slagen opleiding, in schooljaren 2013-2014 t/m 2019-2020)	14
Arbeidsmarktpositie gediplomeerde BBL-leerlingen logistiek naar sectoren (x-aantal jaar na slagen opleiding, in schooljaren 2013-2014 t/m 2019-2020).....	15

Bronnen

De arbeidsmarktrapportage 2021 gebruikt twee soorten bronnen voor onderzoeksgegevens:

1. onderzoek uitgevoerd en of begeleid door STL zelf
2. onderzoek, analyses en registraties door derden.

ONDERZOEK UITGEVOERD EN OF BEGELEID DOOR STL

Dit omvat onderzoeken op het gebied van instroom en inzetbaarheid die enerzijds door de onderzoekers van STL zelf worden uitgevoerd en anderzijds in samenwerking met externe onderzoeksbureaus zijn gedaan¹. In het laatste geval is een extern bureau verantwoordelijk voor de uitvoering en heeft STL de begeleidende en coördinerende rol in het proces van vragenlijstconstructie, dataverzameling, analyse en rapportage. Belangrijke onderzoeken van STL die in deze rapportage gebruikt worden, zijn:

- *Bedrijfsenquête 2021*: onderzoeksbureau Panteia houdt jaarlijks in opdracht van STL een telefonische enquête onder werkgevers over de ontwikkelingen in hun bedrijf en de sector. Jaarlijks terugkomende thema's zijn: bedrijfsactiviteiten, functies en contractvormen werknemers, BBL-leerlingen, opleiding en ontwikkeling, verzuim en duurzame inzetbaarheid. Daarnaast wordt elk jaar ingezoomd op bepaalde thema's. In 2021 zijn dit: werknemers in het bedrijf die moeite hebben met digitale- of ICT-vaardigheden en het volgen van niet-verplichte opleidingen. In 2020 ging de aandacht uit naar maatregelen om medewerkers inzetbaar te houden en werving van personeel.

In april en mei 2021 hebben ruim 1.500 bedrijven meegedaan aan de bedrijfsenquête. Er is een steekproef getrokken onder bedrijven die zijn aangesloten bij SOOB (ruim 6.900 bedrijven) waarbij de arbeidsmarktregio's van het UWV² als uitgangspunt zijn genomen. Om goed zicht te krijgen op logistieke dienstverlening zijn daarnaast ook bedrijven uit de logistiek top 100 benaderd. Uitkomsten van de bedrijfsenquête zijn representatief voor bedrijven in de sector; na weging is de verdeling naar bedrijfsomvang van bedrijven in de steekproef (groep werkgevers die zijn geënuquêteerd) vergelijkbaar met die in de populatie (SOOB).

- *Werknemersenquête 2021*: eind april en begin mei 2021 is voor de vierde keer een grootschalige online enquête onder werknemers in de sector gehouden. De enquête werd in opdracht van STL uitgevoerd door I&O Research. In totaal is aan 1.019 werknemers uit de sector vragen voorgelegd over mobiliteit en opleidingen, arbeidsomstandigheden, verzuim, digitale vaardigheden, duurzame inzetbaarheid, functioneringsgesprekken en over de leidinggevende.

De werknemers zijn via bestaande panels benaderd. Alle deelnemers aan de vragenlijst vulden eerst enkele selectievragen in. Daarmee werd vastgesteld dat zij inderdaad werkzaam zijn in de sector transport en logistiek. De resultaten zijn gewogen naar functie (wel/geen chauffeur) en leeftijd. Daarmee zijn de resultaten representatief voor de sector transport en logistiek.

¹ In de arbeidsmarktrapportages worden de meest recente onderzoeksgegevens gepresenteerd. In een aantal gevallen zijn dit gegevens uit eerdere jaren. Gegevens waarvan we veronderstellen dat ze niet jaarlijks significant wijzigen nemen we bijvoorbeeld niet elk jaar mee in de bedrijfsenquête. Zo ontstaat er ook ruimte voor meenemen van nieuwe thema's.

² <https://www.uwv.nl/zakelijk/Images/35arbeidsmarktregios.pdf>

- *Sectormonitor Transport en Logistiek*: elk kwartaal maakt STL in opdracht van Pensioenfonds Vervoer (PFV) de Sectormonitor. Thema's zijn het aantal werkgevers, het aantal werknemers en chauffeurs, leeftijdsopbouw en in- en uitstroom. De monitor is grotendeels gebaseerd op geaggregeerde gegevens (niet herleidbaar tot personen) uit de administratie van Pensioenfonds Vervoer. De data passen exact bij de afbakening van de sector: werknemers en werkgevers aangesloten bij de cao (in vaste dienst en oproepkracht)/SOOB. Het beroep van de werknemers is niet geregistreerd. Chauffeurs worden met behulp van een analysefilter binnen de groep werknemers geïdentificeerd. Logistiek dienstverleners kunnen in de gegevens niet worden onderscheiden van beroepsgoedervervoerders. Werknemers tot 21 jaar dragen nog geen pensioenpremie af en zijn daardoor niet allemaal opgenomen in de bestanden van het pensioenfonds; alleen degenen die vrijwillig door hun werkgever zijn aangemeld.
 - *Arbeidsmarktinformatie Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) over sector transport en logistiek*. ABF Research verzamelt jaarlijks voor STL gedetailleerde arbeidsmarktinformatie over de sector transport en logistiek. Deze informatie is gebaseerd op analyses van data van het CBS. Er wordt een koppeling gemaakt tussen SBI-codes³, die verband houden met de hoofdactiviteit of branche die de onderneming heeft opgegeven, en diverse sociale bestanden (o.a. bestanden van UWV, belastingdienst en DUO onderwijs). Verschillende hoofdactiviteiten worden geclusterd om tot een beeld te komen van de ontwikkelingen van werknemers in het beroepsgoedervervoer en de logistiek. Inzichtelijk wordt: de verwachte vraag- en aanbodontwikkeling in de sector (prognoses), instroom vanuit opleidingen (mbo, hbo/wo), herkomst van (zij-)instroom en bestemming van uitstroom naar onder meer andere sectoren en werkloosheid.
- Daarnaast wordt ook de groep SOOB-bedrijven en werknemers in beeld gebracht binnen de CBS-data. Cao-codes van SOOB-bedrijven en KvK-nummers worden gekoppeld met de CBS-bestanden. Diverse gegevens, zoals intersectorale in- en uitstroom, type contractvorm en opleidingsniveau van werknemers, zijn zo specifiek voor de SOOB-branche weer te geven. Ook zijn er arbeidsmarktprognoses beschikbaar voor de SOOB-bedrijven en werknemers. Gegevens van de SOOB-branche zijn beschikbaar vanaf 2014.
- *Inzetbaarheidscheck Sectorinstituut Transport en Logistiek*. De inzetbaarheidscheck is een online vragenlijst waarmee inzicht wordt verkregen in de gezondheid, werkbeleving, leefstijl en loopbaan van werknemers. Werknemers die de check invullen krijgen een persoonlijk advies. STL wil hiermee werknemers helpen hun vitaliteit, gezondheid en werkplezier te verbeteren. Wanneer uit de check blijkt dat iemands inzetbaarheid mogelijk risico loopt, nodigd een coach de werknemer uit voor een persoonlijk gesprek en indien nodig en gewenst krijgt de werknemer begeleiding. Privacy van werknemers is hierbij gewaarborgd: bedrijven die deelnemen met hun werknemers aan de Inzetbaarheidscheck krijgen alleen te weten hoeveel werknemers gebruikmaken van aangeboden hulp, niet welke werknemers dit doen.

³ SBI staat voor Standaard Bedrijfsindeling. Elk bedrijf krijgt bij inschrijving bij de Kamer van Koophandel een SBI-code toebedeeld, afhankelijk van de opgegeven hoofdactiviteit.

In totaal hebben vanaf april 2014 tot en met mei 2021 ruim 23.000 medewerkers deelgenomen aan de Inzetbaarheidscheck. De deelnemers zijn gemiddeld 50 jaar en werken gemiddeld 46 uur per week. In de arbeidsmarktrapportage worden de gemiddelde resultaten van de ingevulde vragenlijsten tot dusver getoond en vergeleken met de Nederlandse beroepsbevolking. Daarnaast worden de resultaten naar het jaar waarin de vragenlijst is ingevuld weergegeven. Hiermee worden trends zichtbaar. Ook onderscheid naar geslacht, functie (chauffeur en niet-chauffeur) en leeftijdscategorie (tot 35 jaar, 35 tot 55 jaar en 55 jaar en ouder) is mogelijk. Indien relevant zijn deze resultaten weergegeven.

- *TON-lezerspanel: leefwereld en meningen chauffeurs.* In 2013 is een panel gestart van de lezers van TON-magazine. Zes keer per jaar wordt het TON-lezerspanel bevraagd op diverse onderwerpen. Resultaten geven een beeld van meningen en gedragingen van vooral wat oudere chauffeurs in de sector Transport en Logistiek. Het panel bestaat uit lezers van TON-Magazine. Werknemers in de sector die zijn aangesloten bij de cao krijgen TON-magazine thuis. In TON-magazine wordt regelmatig een oproep gedaan voor aanmelding voor het panel. Nieuwe panelleden kunnen zich online aanmelden. Het panel komt niet helemaal overeen met de populatie werkzame personen in de sector: jonge werknemers en logistiek medewerkers zijn in het panel ondervertegenwoordigd.

ONDERZOEK, ANALYSES EN REGISTRATIES DOOR DERDEN

De arbeidsmarktrapportage gebruikt ook diverse onderzoeken, analyses en registraties van derden over de sector transport en logistiek⁴; externe bronnen:

- *Conjunctuurberichten* van de grote Nederlandse banken, het CBS en Centraal Planbureau (CPB). Elk kwartaal brengen verschillende banken en het CBS-berichten uit over de economische ontwikkelingen in de diverse sectoren. Het CBS rapporteert bijvoorbeeld elk kwartaal over de omzetontwikkeling en het ondernemersvertrouwen in het beroepsgoederenvervoer en de logistiek. CPB maakt ramingen/scenario's voor economische groei. Deze groeicijfers zijn onderdeel van het prognosemodel voor transport en logistiek.
- *UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen)* draagt zorg voor de uitvoering van de werknemersverzekeringen zoals de WW, WIA en Ziektewet en biedt daarnaast uitgebreide arbeidsmarktinformatie. Relevant is de informatie over het aantal openstaande vacatures en arbeidsmarktkrapte (bijvoorbeeld voor vrachtwagenchauffeurs), WW-instroom en het WGA instroomcijfer.
- *Inspectie SZW* brengt diverse rapportages uit over de staat van de arbeidsveiligheid in Nederland en in diverse sectoren. De rapportages bieden onder meer informatie over arbeidsongevallen.

4 De externe bronnen hanteren vaak een andere, ruimere afbakening van de sector transport en logistiek dan het werkkterrein van STL en sociale partners van de sector transport en logistiek. Bij de externe bronnen geven we de relevantie aan voor de sector transport en logistiek, zoals hier gedefinieerd. Voordeel van gebruik van deze bronnen is dat vergelijking met andere sectoren mogelijk is.

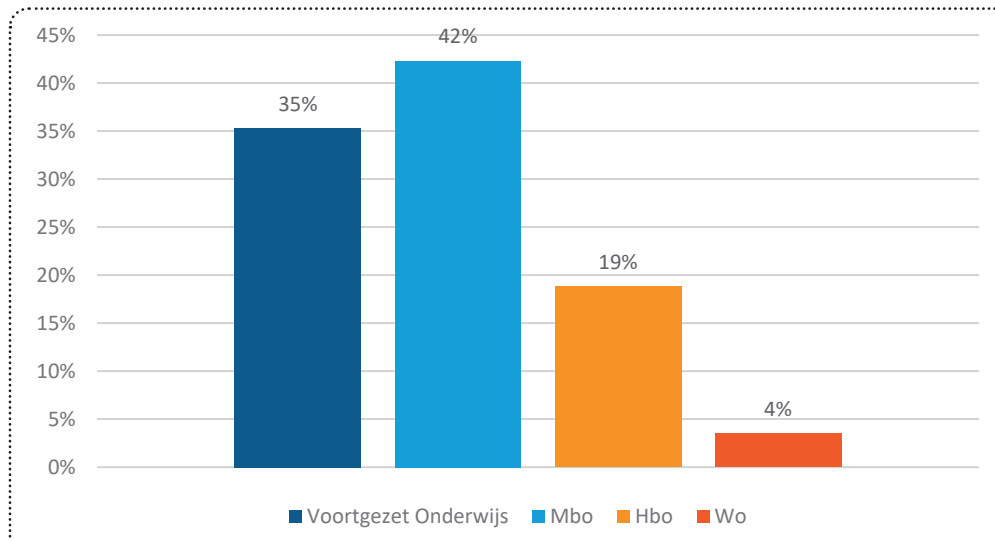
- De *NEA (Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden)*⁵ is een jaarlijks onderzoek (sinds 2003) naar de werksituatie van werknemers in Nederland (in alle sectoren) bekeken door de ogen van werknemers. De belangrijkste thema's zijn: arbeidsomstandigheden, arbeidsongevallen, arbeidsinhoud, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden. TNO en het CBS voeren de NEA uit in samenwerking met het ministerie van SZW. De doelpopulatie bestaat uit alle werknemers van 15 tot en met 74 die in Nederland werken. De verzamelde gegevens worden door weging representatief gemaakt voor de doelpopulatie (bijvoorbeeld als de responspopulatie van de doelpopulatie verschilt in verdeling van geslacht/leeftijd). De NEA maakt onderscheid tussen sectoren op basis van de SBI-indeling. Voor deze rapportage kijken we naar de resultaten van de sector Vervoer en opslag⁶ van 2020 en vergelijken we resultaten van de sector transport en logistiek met landelijke resultaten uit de NEA.

⁵ https://www.monitorarbeid.tno.nl/dynamics/modules/SFIL0100/viewphp?fil_Id=280

⁶ De NEA definitie van de sector Vervoer en Opslag bestaat uit de volgende deelsectoren: vervoer over land, vervoer over water, luchtvaart, opslag en dienstverlening voor vervoer en post en koeriers. De sector transport en logistiek is in de NEA dus ruimer gedefinieerd dan de definitie van de sector die STL hanteert.

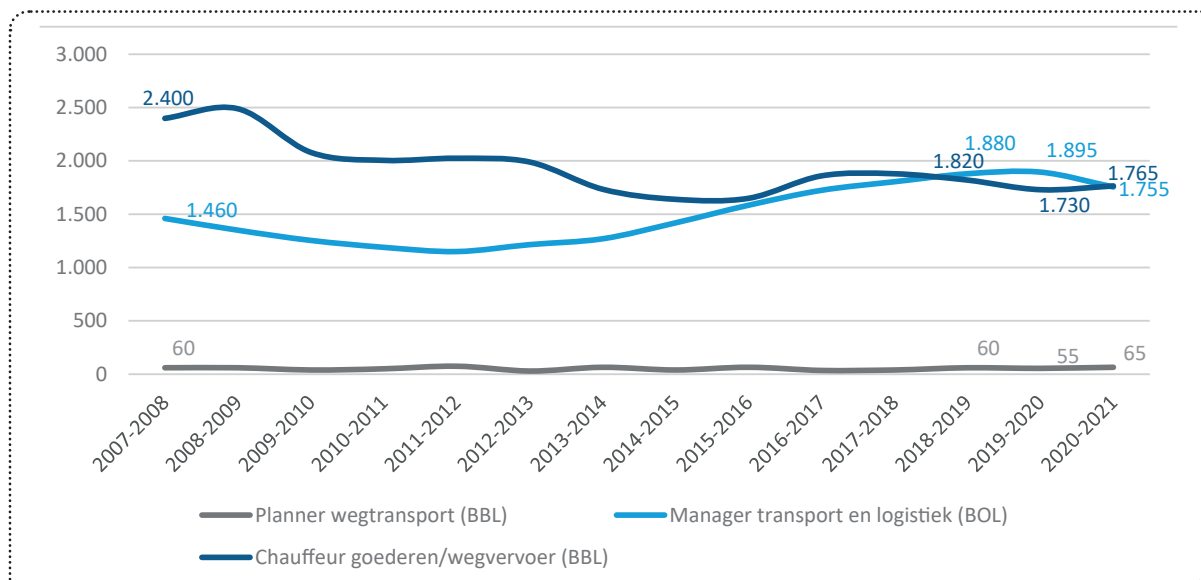
Tabellen Instroom in de sector vanuit het onderwijs

Instroom in de sector uit het onderwijs 2020. Naar vooropleiding vo, mbo, hbo en wo



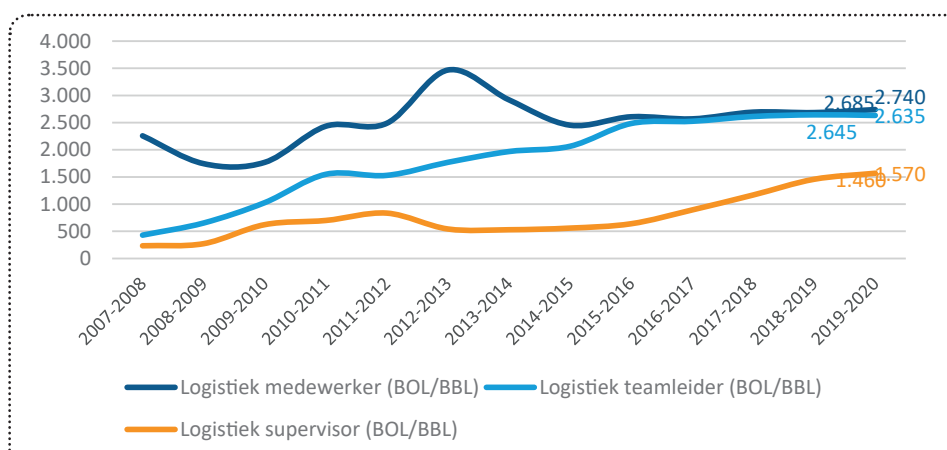
Bron: CBS/ABF Research, 2021, bewerking STL

Aantal deelnemers chauffeur wegvervoer, manager transport en logistiek en planner (mbo-opleidingen goederenvervoer over de weg)



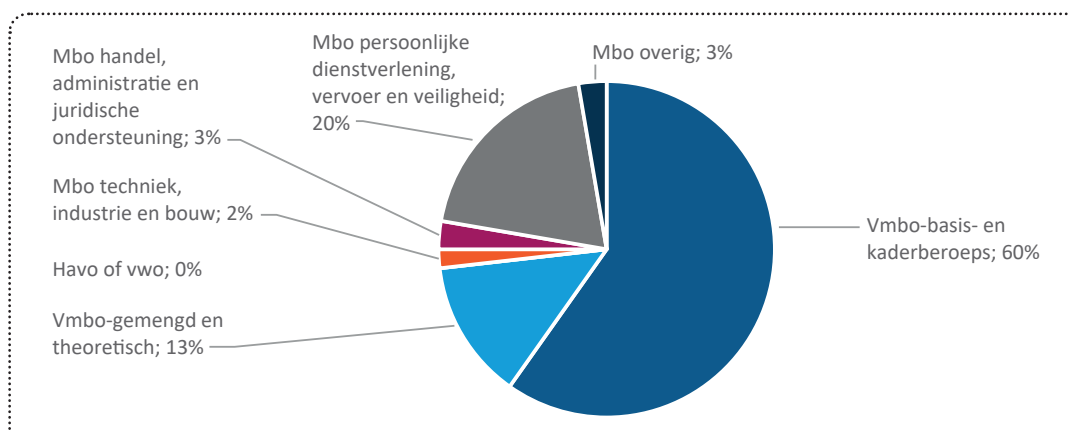
Bron: CBS/ABF Research/DUO, 2021, bewerking STL

Aantal deelnemers logistiek medewerker/supervisor/teamleider (mbo logistiek over land)



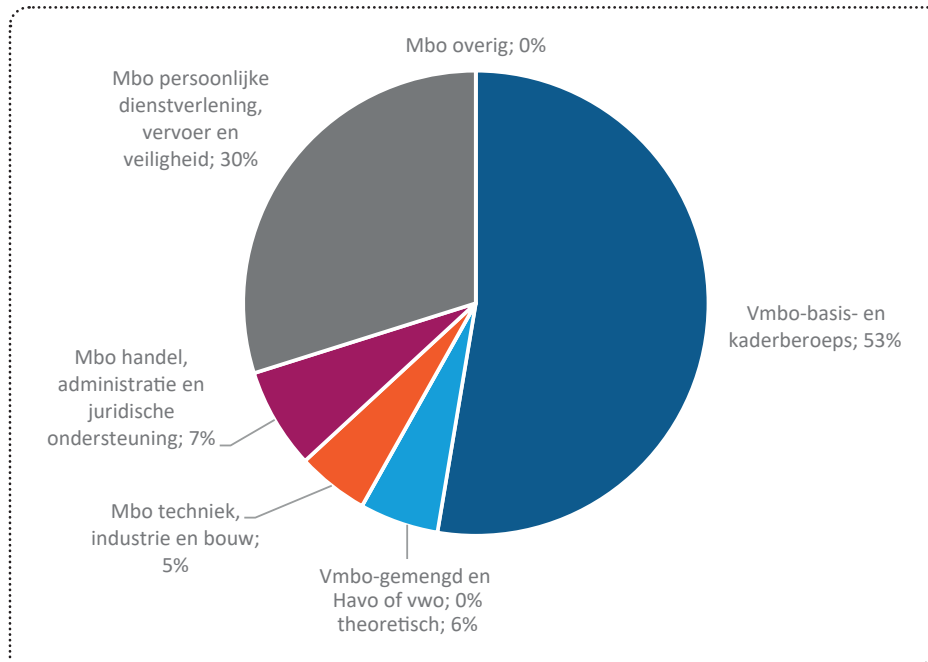
Bron: CBS/ABF/DUO bewerking STL 2021

Vooropleiding eerstejaarsdeelnemers mbo chauffeur wegvervoer



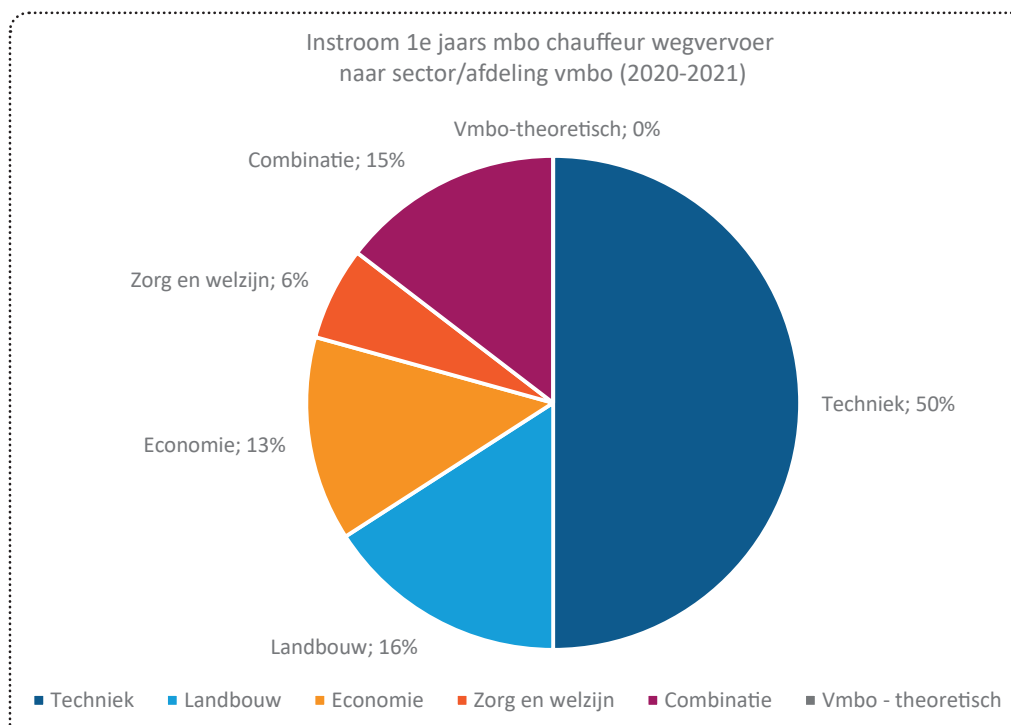
Bron: CBS/ABF/DUO bewerking STL 2021

Vooropleiding eerstejaarsdeelnemers mbo logistiek medewerker



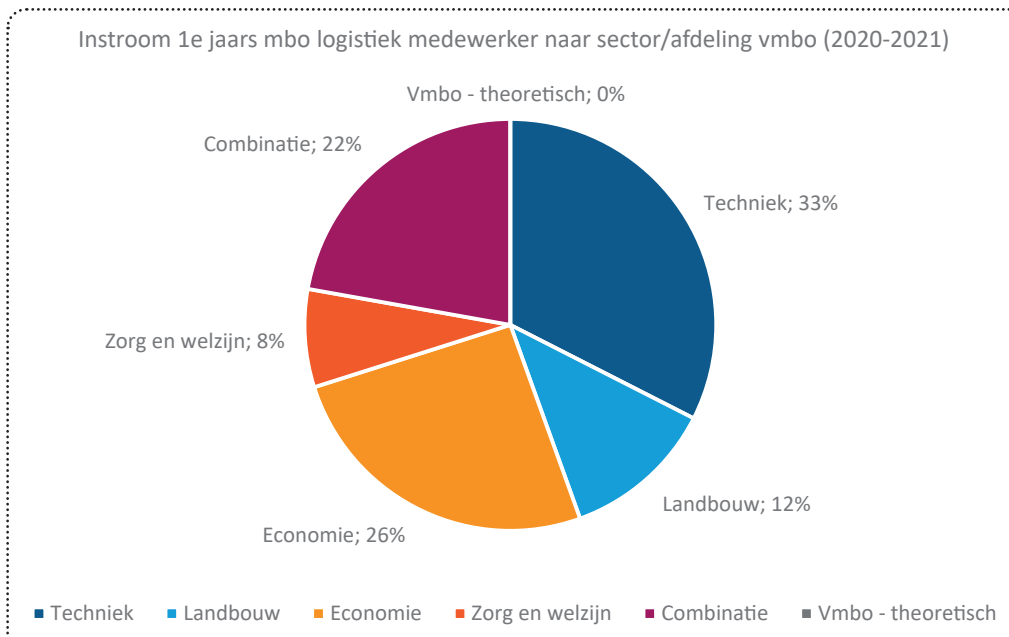
Bron: CBS/ABF/DUO bewerking STL 2021

Instroom in eerstejaars mbo chauffeur wegvervoer naar vmbo-profiel



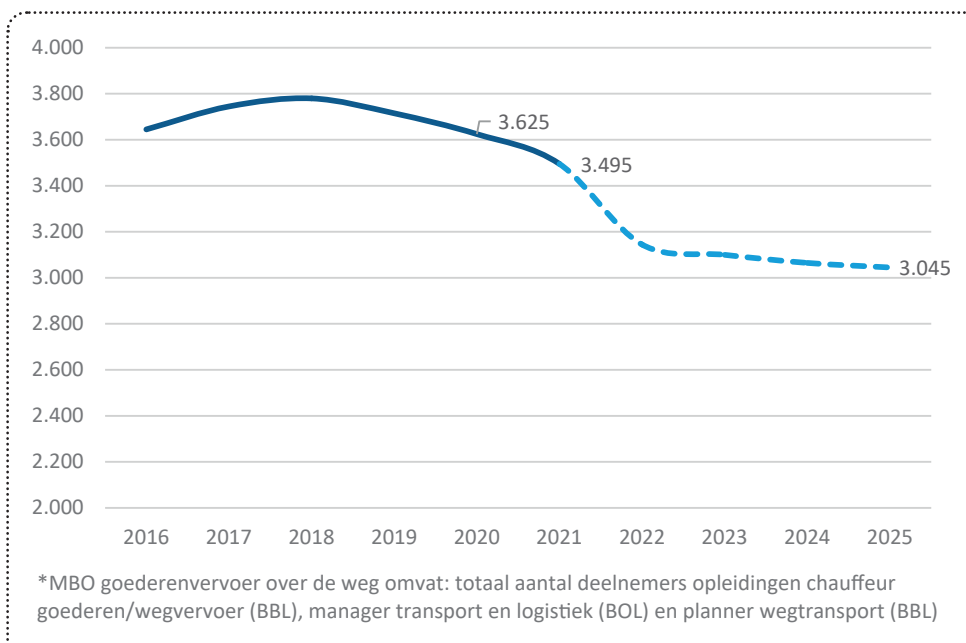
Bron: CBS/ABF bewerking STL 2021

Instroom in eerstejaars mbo goederenvervoer over de weg naar vmbo-profiel



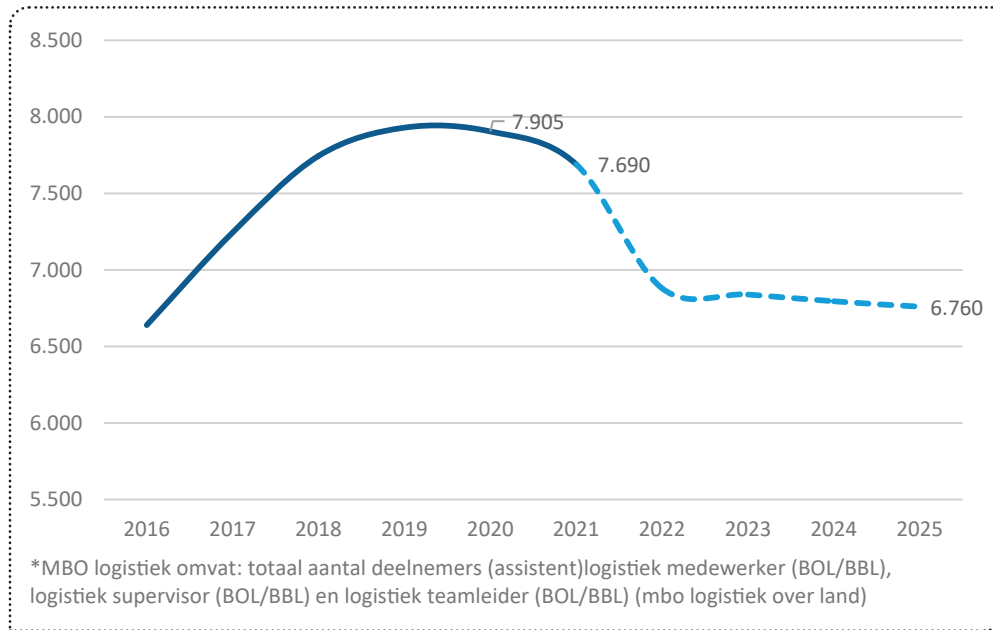
Bron: CBS/ABF bewerking STL 2021

Prognose aantal deelnemers mbo goederenvervoer over de weg*



Bron: CBS/ABF bewerking STL 2021

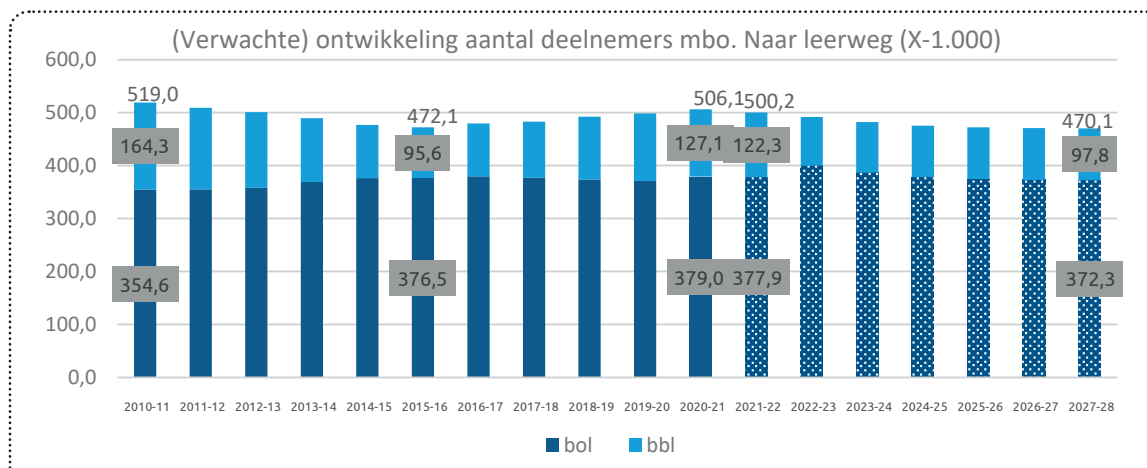
Prognose aantal deelnemers MBO logistiek*



Bron: CBS/ABF bewerking STL 2021

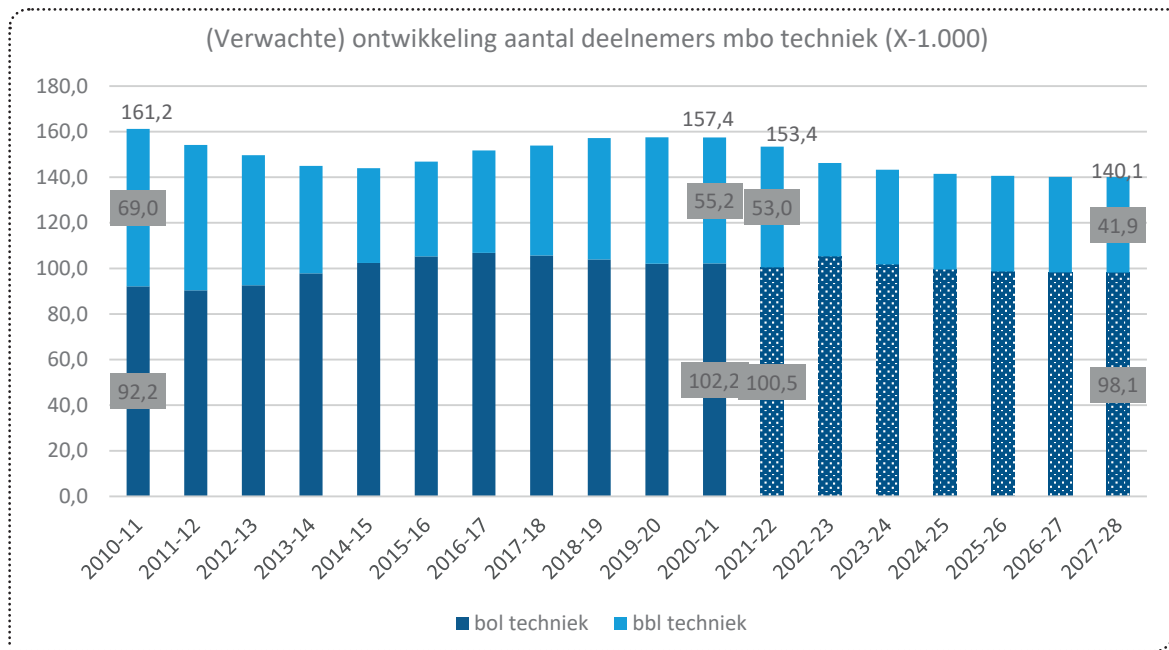
LANDELIJKE ONTWIKKELING AANTAL DEELNEMERS MBO (BBL EN BOL)

(Verwachte) ontwikkeling aantal deelnemers mbo (BBL en BOL)



Bron: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2021

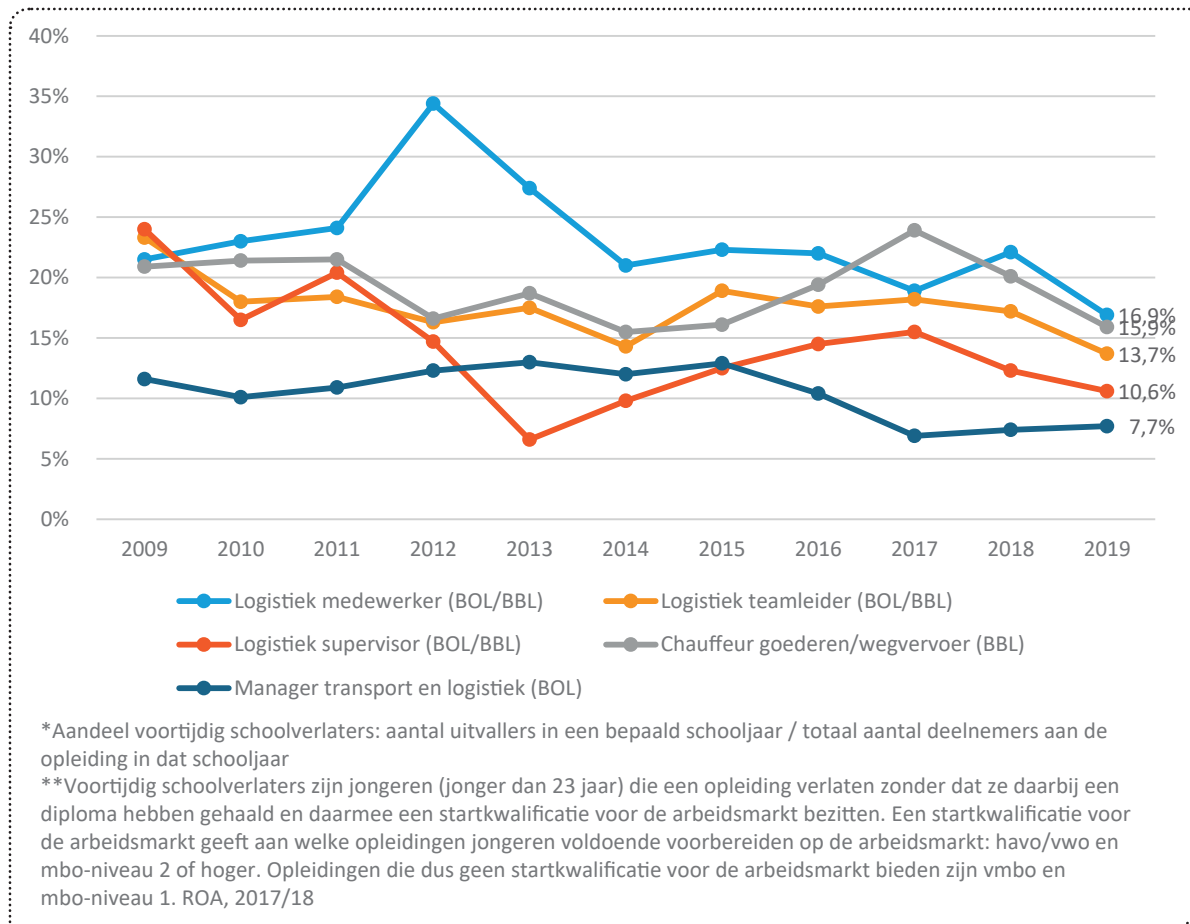
Aantal deelnemers BBL-techniek



Bron: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2021

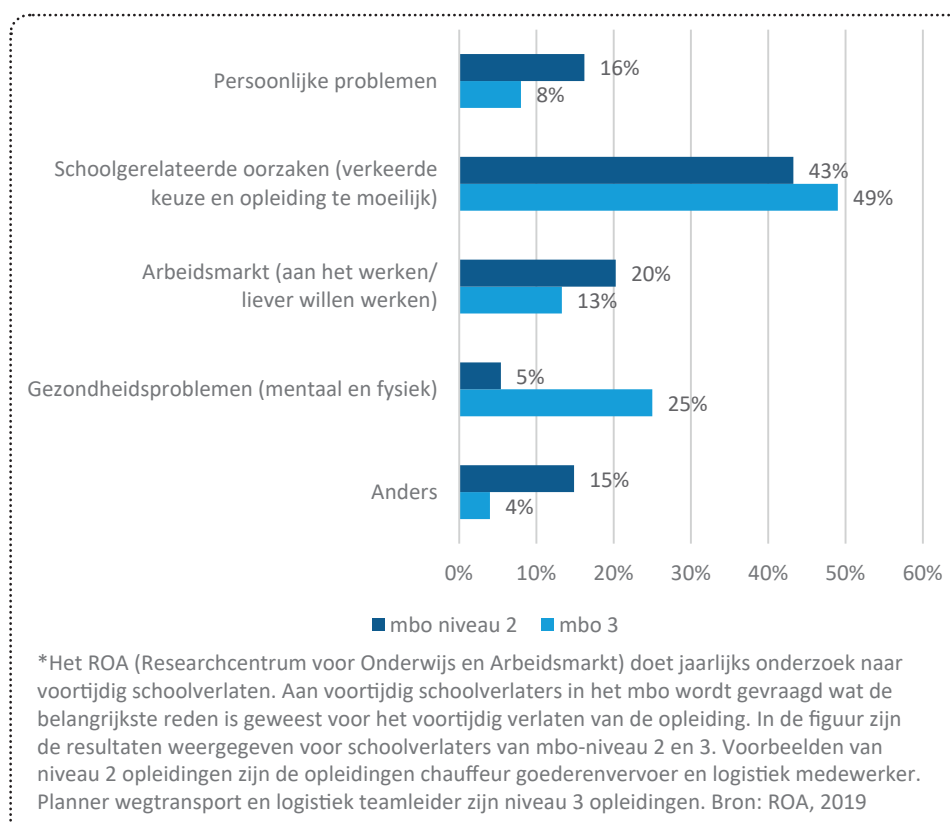
VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

Aandeel voortijdig schoolverlaters transport- en logistiek onderwijs*, **

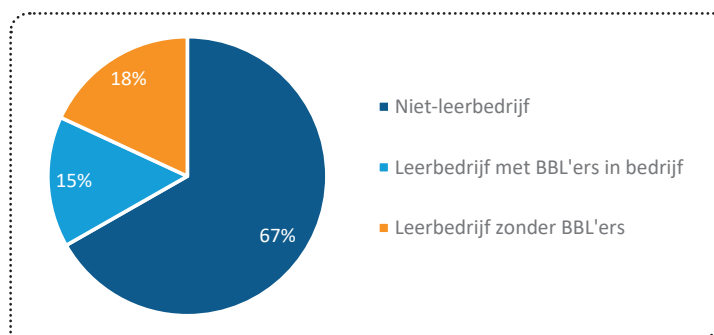


Bron: CBS/ABF bewerking STL 2021

Belangrijkste reden voor voortijdige uitval (volgens uitgevallen jongeren zelf), per opleidingsniveau*

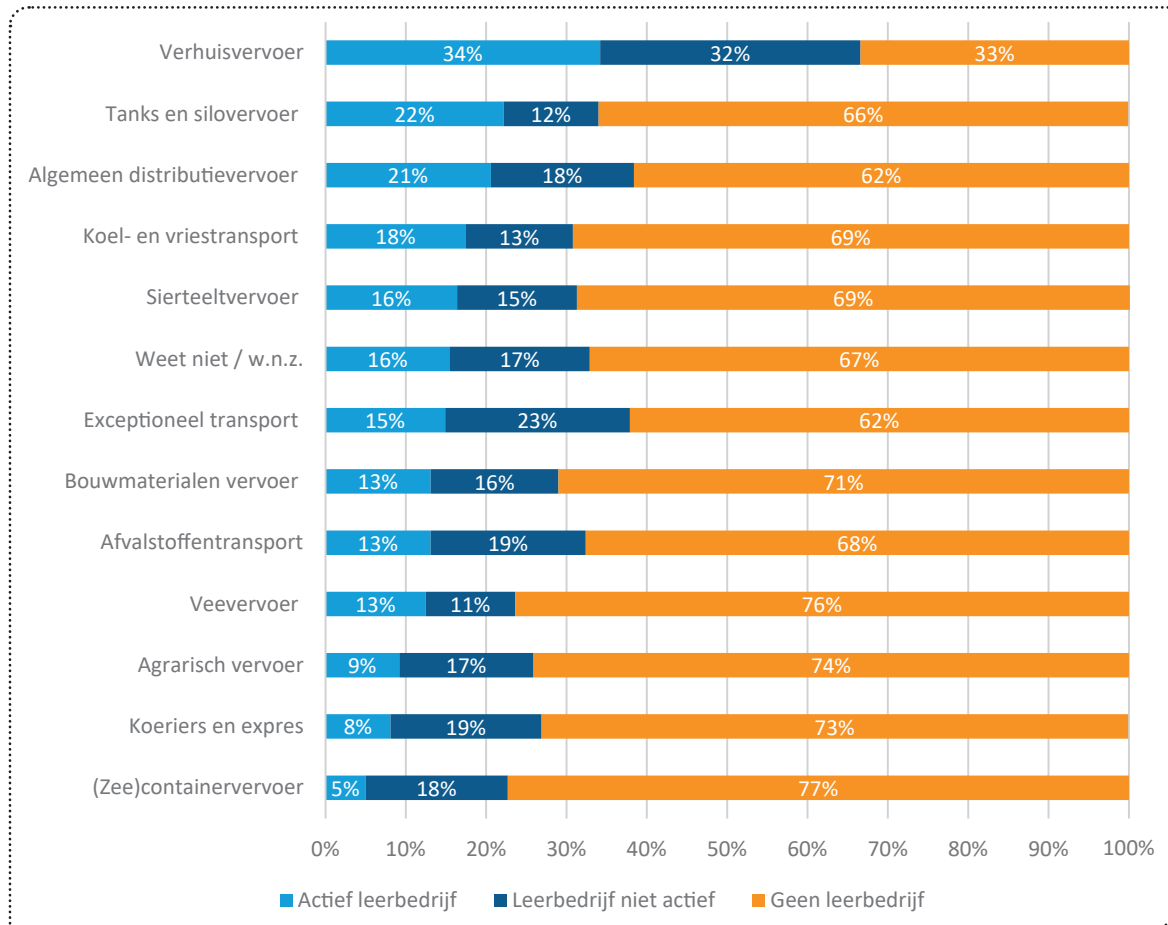


Bedrijven in de sector transport en logistiek met BBL-leerlingen in dienst



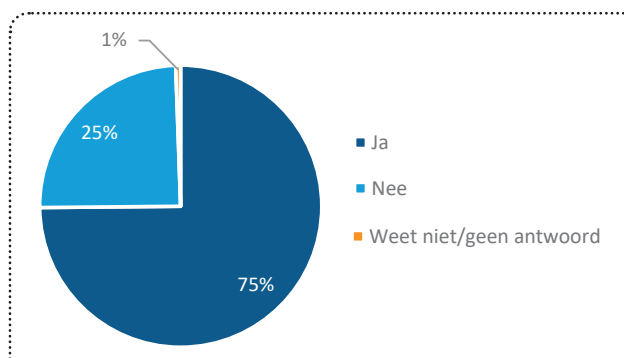
Bron: Bedrijfsenquête STL, 2021

Bedrijven met BBL-leerlingen in dienst naar deelmarkt



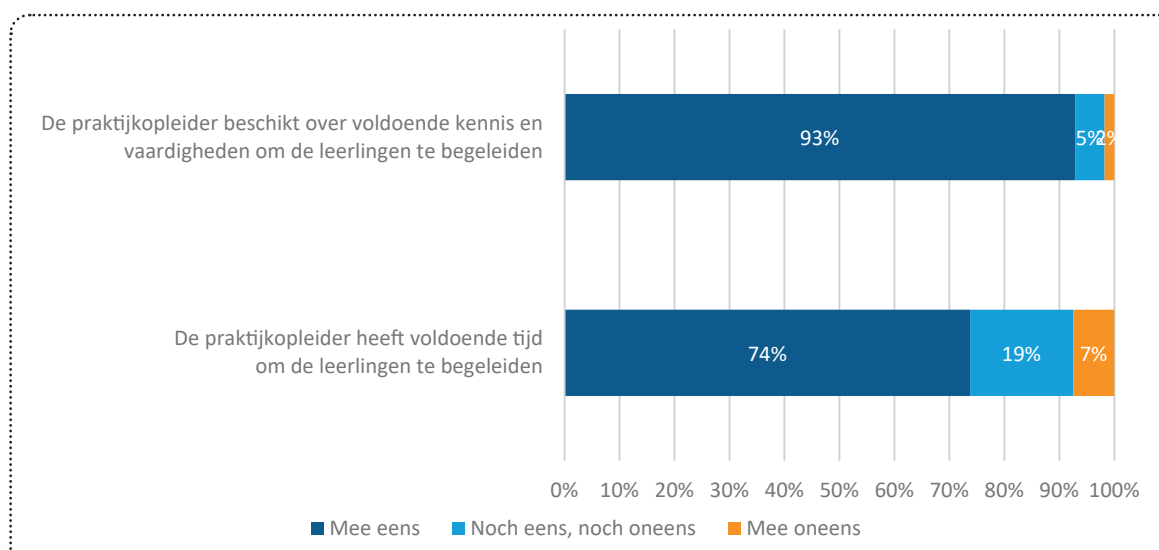
Bron: Bedrijfsenquête STL, 2021

Praktijkopleiders in het bedrijf: Zijn er naast de praktijkopleider nog andere werknemers in uw bedrijf die de BBL-leerlingen begeleiden?



Bron: Bedrijfsenquête STL, 2019

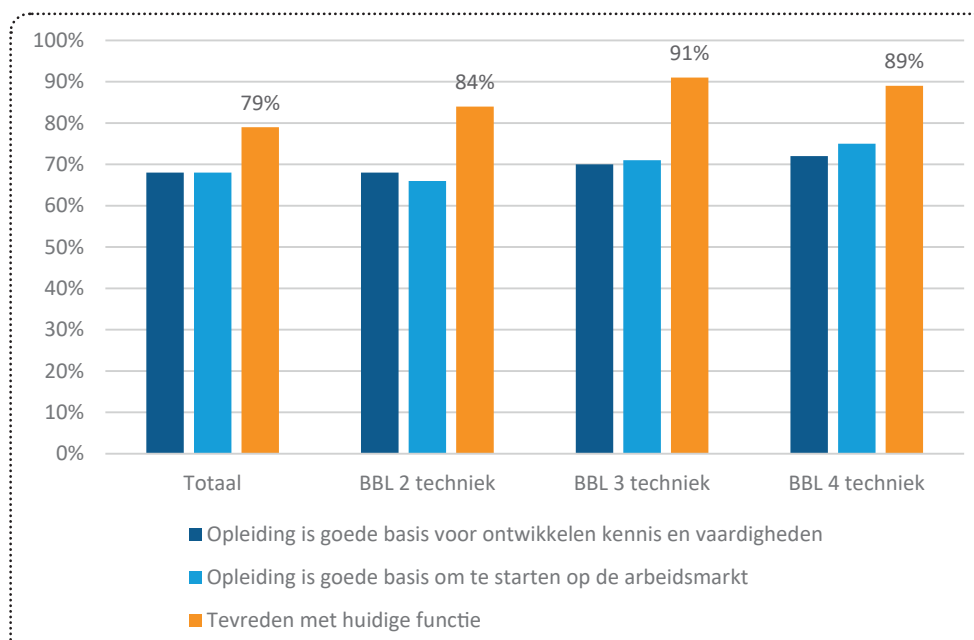
Stellingen: Hebben praktijkopleider voldoende kennis, vaardigheden en tijd voor begeleiding?



Bron: Bedrijfsenquête STL, 2019

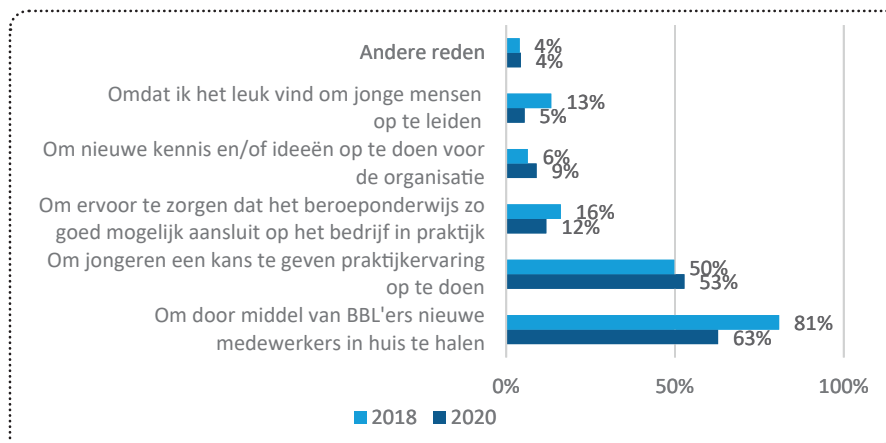
OPBRENGSTEN VAN BBL-OPLEIDINGEN

Oordeel BBL-schoolverlaters met diploma over opleiding en functie één jaar na afstuderen (2018)



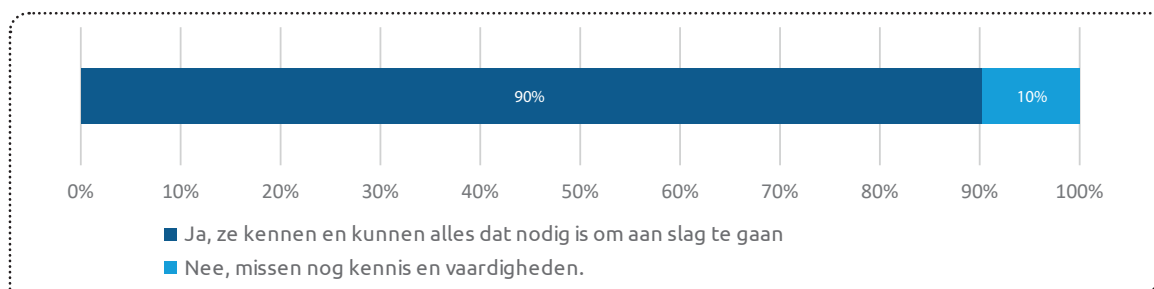
Bron: CBS/ROA, 2019

Redenen werkgevers in sector transport en logistiek voor opleiden van BBL'ers in bedrijf



Bron: Bedrijfsenquête STL, 2020

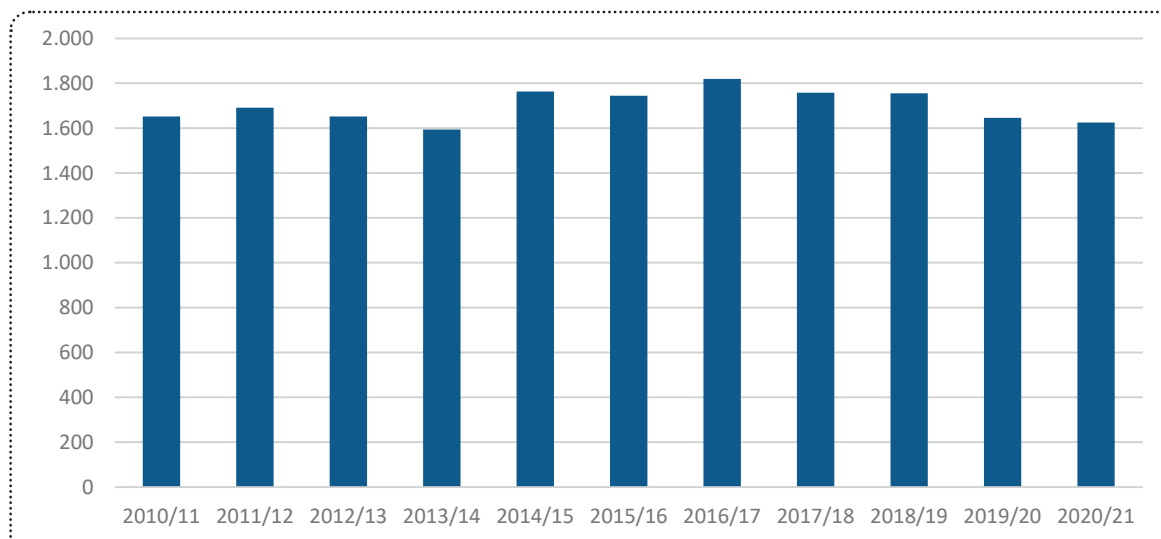
U heeft BBL'ers in uw vestiging. Zouden deze leerlingen na de leerwerkperiode zo aan de slag kunnen in uw vestiging?



Bron: Bedrijfsenquête STL, 2021

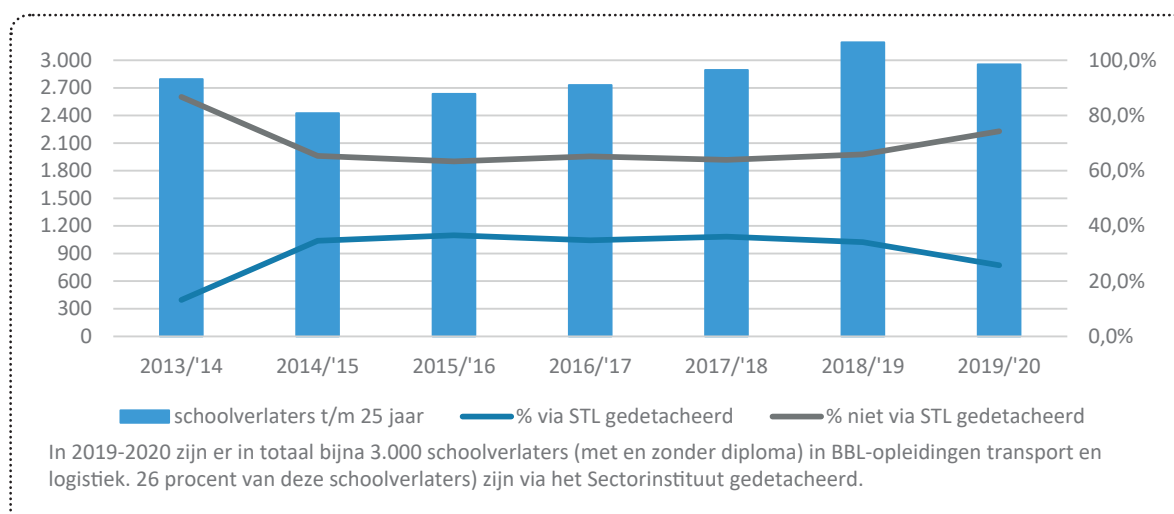
BBL-LEERLINGEN GEDETACHEERD DOOR STL

Aantal BBL-leerlingen gedetacheerd door STL



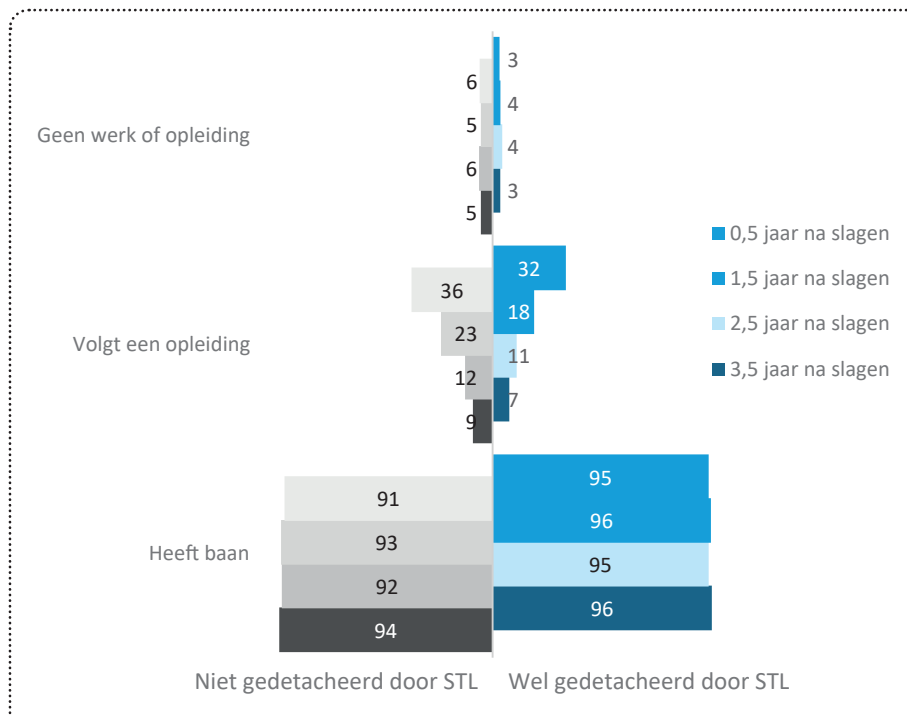
Bron: STL, 2021

Aandeel schoolverlaters (met en zonder diploma) door STL gedetacheerd in BBL-opleidingen



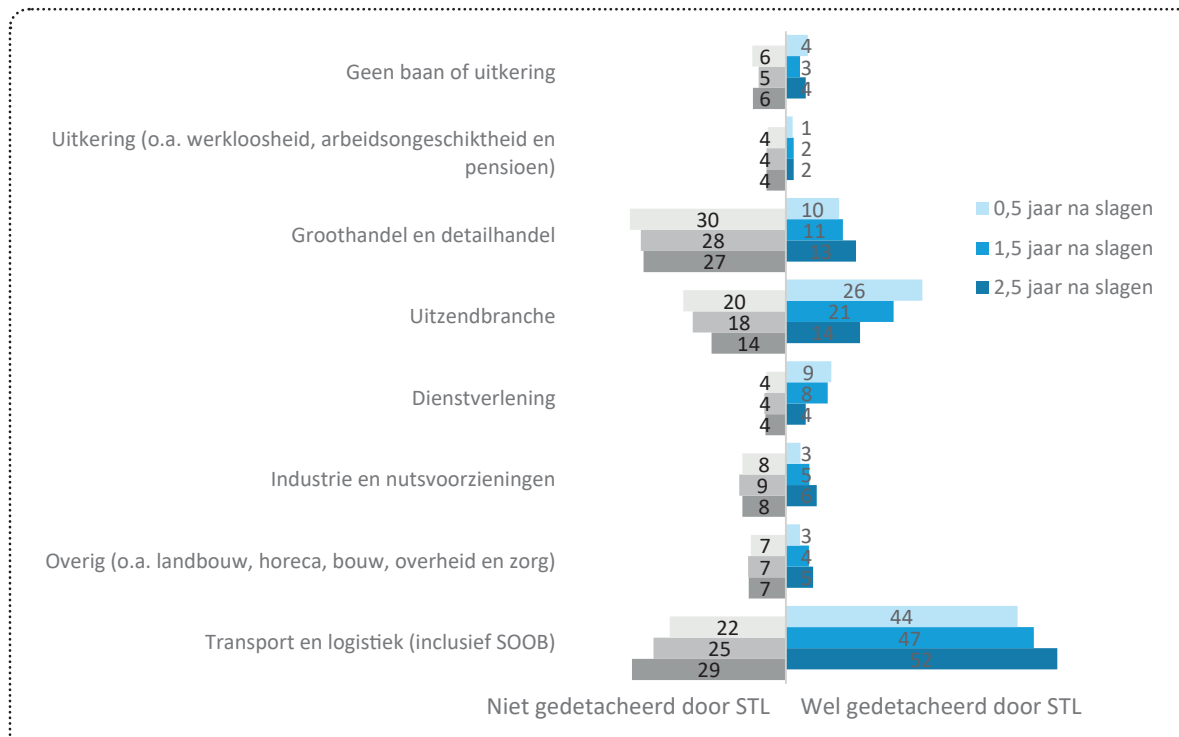
Bron: CBS microdata/ABF Research, 2021, bewerking STL

Arbeidsmarktpositie gediplomeerde BBL-leerlingen transport en logistiek (x-aantal jaar na slagen opleiding, in schooljaren 2013-2014 t/m 2019-2020)



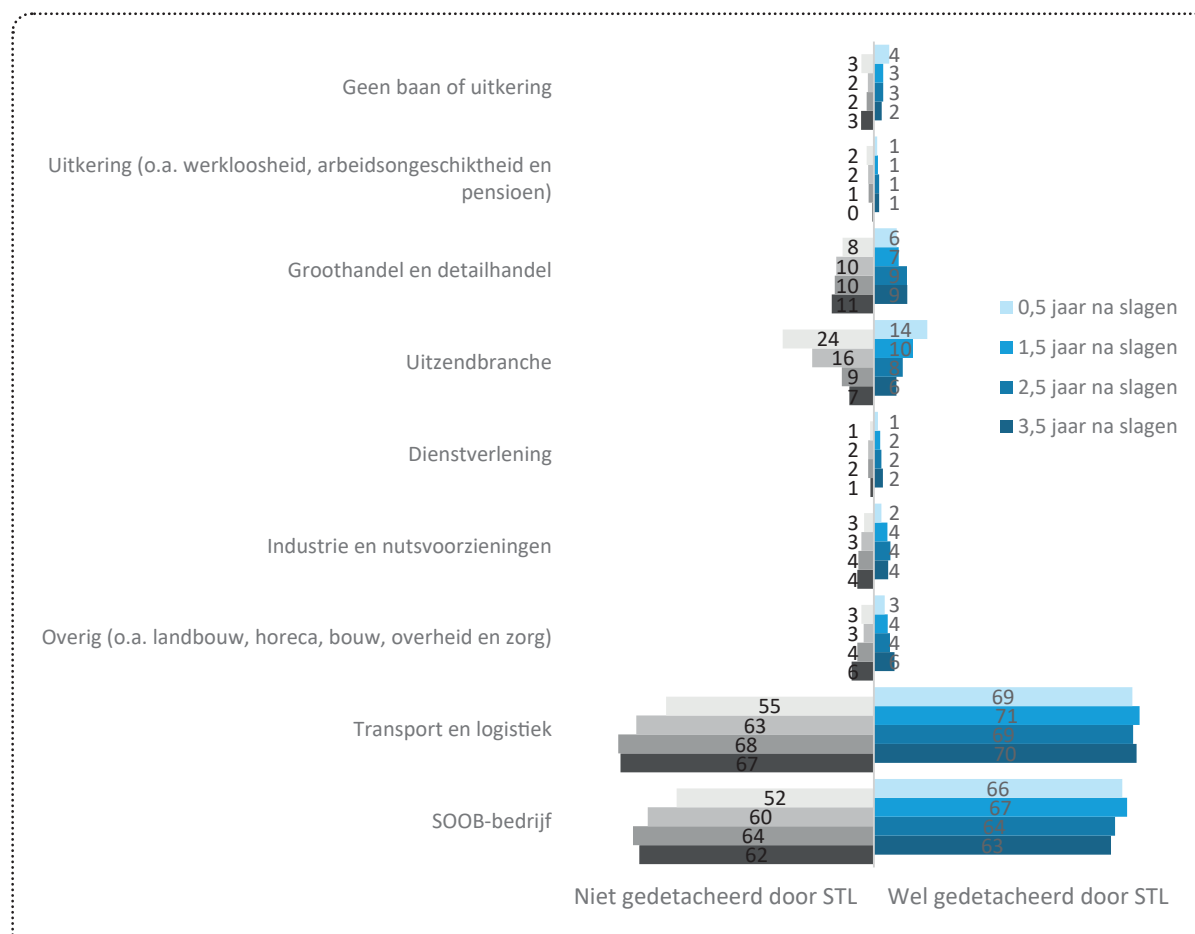
Bron: CBS microdata/ABF Research, 2021, bewerking STL

Arbeidsmarktpositie BBL-leerlingen transport en logistiek ongediplomeerd (2,5 jaar na uitval opleiding, in schooljaren 2013-2014 t/m 2018-2019)



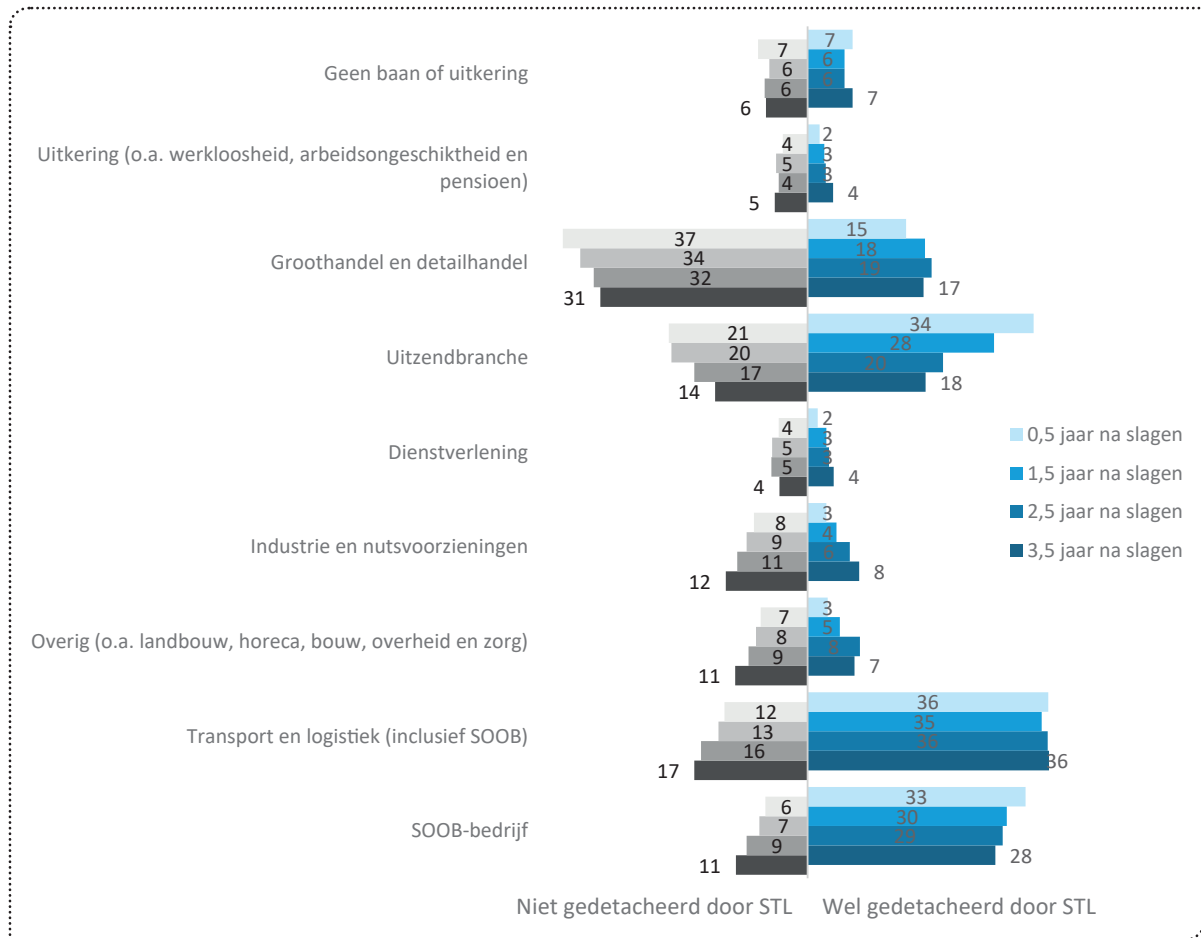
Bron: CBS microdata/ABF Research, 2021, bewerking STL

Arbeidsmarktpositie gediplomeerde BBL-leerlingen chauffeur wegvervoer naar sectoren (x-aantal jaar na slagen opleiding, in schooljaren 2013-2014 t/m 2019-2020)



Bron: CBS microdata/ABF Research, 2021, bewerking STL

Arbeidsmarktpositie gediplomeerde BBL-leerlingen logistiek naar sectoren (x-aantal jaar na slagen opleiding, in schooljaren 2013-2014 t/m 2019-2020)



Bron: CBS microdata/ABF Research, 2021, bewerking STL

Disclaimer

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Sectorinstituut Transport en Logistiek (STL). Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld en toestemming is gekregen. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming. STL aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Bezoekadres

Kampenringweg 43
2803 PE Gouda

Postadres

Postbus 308
2800 AH Gouda

Contact

088 - 2596111 | www.stlwerkt.nl | info@stlwerkt.nl